

Världskultur

Begreppet världskultur refererar inom globaliseringsforskning främst till insikten om att vi alla i grunden lever på samma plats. Det beskriver en medvetenhet om att den planet vi alla bebor är en enhet, oavsett våra föreställningars och livsvillkors skillnader. Ett världskulturperspektiv innebär att betrakta alla världens medborgare inte som tillhöriga olika bestämda kulturer, utan som kreativa nyskapare, som källorna till alla de förändringar, anpassningar och omvandlingar som ständigt äger rum i vår föränderliga tillvaro. Världskultur används inom globaliseringsforskningen ofta i singular. Det handlar om de aspekter av vår värld som formuleras och levs i en gemensam global kultur.

Folklore och etnografi

Ordet världskultur har också allt oftare börjat användas som en ersättning för det som tidigare kallades folklore. Världskulturfestivaler och världskulturhus runt om i världen innehåller ofta folkmusik, folkdans och andra traditionella konstformer från andra än Nordvästeuropas och Nordamerikas majoritetsbefolkningar. Världskultur kan då framstå som andra människors kultur. Det stämmer inte överens med Världskulturmuseets syn på världskultur.

Flera museer runt om i världen som tidigare beskrivits som etnografiska museer kallas nu museer för världskultur. Dessa namnbyten är naturligtvis ett utslag av att synen på människor i världen har förändrats. Man har gått från den klassiska etnografins tendens att se människor utanför det egna samhället som platsbundna och oföränderliga till ett mer ömsesidigt världskulturperspektiv.

Civilisation

Världskultur används ibland också som en synonym till ordet civilisation. Det syftar då på de historiska samhällsbildningar som utvecklats vad man brukat kalla högkultur eller civilisation; till exempel Kina, Indien, Egypten, Grekland, Rom, Inka, Aztek. Denna betydelse är inte aktuell för Världskulturmuseet.

Idag talar många också om att det håller på att skapas en gemensam världskultur, en gemensam civilisation. Den sägs innebära allt från amerikanisering och konsumistisk likriktning, till en uppkomst av en global offentlighet som erkänner allas rätt och gemensamma ansvar.

Dynamisk ömsesidighet

För Världskulturmuseet är världskultur ett dynamiskt begrepp. Det beskriver tendensen att livet på vår planet i stigande grad blir sammanhängande och får gemensamma former. Men världskultur innebär även att den position vi ges i världen och vårt samhälle påverkar vilken betydelse förändringarna får för oss. Världskulturperspektivet betonar ömsesidighet, ett växande globalt beroende och utbyte, samtidigt som det uppmärksammar att vars och ens värld alltid är specifik, konkret och unik.